

**EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU ELEVII CLASEI A VIII-A
Anul școlar 2012-2013**

Limba și literatura română

Varianta 6

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 2 ore.

SUBIECTUL I

(42 de puncte)

Citește, cu atenție, textul:

Azi așa, mâine așa, poimâine se numește că-i duminică dimineață. Cine merge la sfânta biserică? Baba și cu fată-sa! Biata copilă a moșneagului, urgisită și necăjită, stă acasă și așa primește poruncă:

— Să stai și să faci mâncare, nici prea rece, nici prea fierbinte! Auzi?

— Bine.

Se duc ele la sfânta slujbă; fata moșneagului se urcă pe coșar* și se uită. Ele cum ajung în fața pridvorului, s-apucă și ea și se duce la cei doi nucușori din grădină, răsădiți de mânuța ei, răsfițați a plâns, cu crengile frățeste la pământ și, fiindcă acolo-i ședea norocul și ajutorul ei, face: „Descuieți-vă, nucușorilor!” Atunci, cât ai clipi, nici eu singur nu mai știu ce fel de lucruri scumpe au ieșit de acolo: straițe scumpe, cum nici la miresele împărăției nu se află, și trăsură și cai, care nici n-or fi cum s-or povesti, că lumea pentru ce are gură! Atâta numai că fata noastră, gătită așa de mândru, iacă intră și ea în sfânta biserică! Lumea socotea că-i crăiasă, nu de pe ici-de pe colea, ci crăiasa cea mai aleasă dintre crăiese! Cât despre feciorul împăratului, dumneavoastră aveți auz îndeajuns și vă puteți închipui mai bine decât mine ce fel îi juca gândul: dorul nu caută multă zăbavă, a pus stăpânire și pe inima împărătească – și adică de ce nu? – și să-l ardă focul de dor! Crăiasa cea frumoasă însă, drept să vă spun, nu s-a uitat mult la asta: ea a luat repede nafură*, a ieșit, și până una-alta, a fost acasă – tot fata moșului, care acum făcea mâncare pentru babă și pentru odorul ei! [...]

Și mâncarea era făcută, nici prea rece și nici prea fierbinte, cum e mai bunișoară pentru izbăvit de inimă rea.

— Dar oaleu! – zice fata babei – tu nici nu știi una!

— Dacă nu-mi spui, surioară dragă!

— D-apoi tu ce mai știi! Amarnic feciorul de împărat, dar mai mândră-i crăiasa ce-a venit azi la sfânta slujbă!

— De! Dacă eu, săraca, șed numai acasă!

(Nu cânta, băiete!, basm cules de D. Furtună)

*coșar, coșar, s.n. – (pop.) îngrăditură de nuiete; magazie

*nafură, anafură, s.f. – bucățele de pâine care se împart credincioșilor la sfârșitul liturghiei

A. Scrie, pe foaia de examen, răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos:

1. Notează câte un sinonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor subliniate: *merge*, *poruncă*, *gătită*. **6 puncte**
2. Explică rolul virgulei în secvența: — *Dacă nu-mi spui, surioară dragă!* **6 puncte**
3. Selectează două cuvinte/grupuri de cuvinte din text care se referă la spațiul acțiunii. **6 puncte**
4. Numește două moduri de expunere utilizate în text. **6 puncte**
5. Prezintă, în 30-50 de cuvinte (3-5 rânduri), semnificația secvenței: *Crăiasa cea frumoasă însă, drept să vă spun, nu s-a uitat mult la asta: ea a luat repede nafură, a ieșit, și până una-alta, a fost acasă – tot fata moșului, care acum făcea mâncare pentru babă și pentru odorul ei!* **6 puncte**

B. Redactează o compunere de 150-250 de cuvinte (15-25 de rânduri), în care să caracterizezi personajul *fata moșneagului* din fragmentul de basm citat. **12 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

- să precizezi două mijloace de caracterizare a personajului ales;
- să ilustrezi două trăsături ale personajului cu exemple adecvate, selectate din fragmentul citat;
- să ai un conținut adecvat cerinței;
- să respecti limitele de spațiu indicate.

SUBIECTUL al II-lea

(36 de puncte)

Citește, cu atenție, textul:

La Celei, pe malul nordic al Dunării, oamenii locuiesc neîntrerupt de mii de ani. Populației neolitice i-au luat locul dacii, care au înălțat aici una dintre cetățile lor: Sucidava. Apoi, romanii au întemeiat o așezare civilă pe care împăratul Constantin cel Mare avea să o transforme în bază militară, menită să apere podul construit peste Dunăre în anul 328. Un mileniu și jumătate de creșteri și descreșteri: cucerită de huni în anul 447, cetatea renaște pe vremea împăratului Iustinian, îngenunchează sub atacurile avaro-slave din secolul al VI-lea, după care, în vremea lui Mihai Viteazul, devine un punct de rezistență antiotomană. Pe aceste locuri s-a ridicat așezarea Celei, azi un cartier al orașului Corabia. În situl* arheologic rămas ca amintire, ziduri din calcar fosilifer și cărămidă romană, dezvelite cu migală de către arheologi, conturează felurile construcției din interiorul cetății: termele*, mai multe locuințe, porți și turnuri ... Plin de copaci, de iarbă și de flori sălbaticе, locul are înfățișarea unei grădini secrete. Dar adevărata taină se află undeva sub pământ: așa-numita fântână secretă. Un tunel de peste 25 de metri coboară, oblic, spre un izvor aflat la 18 metri adâncime.

(Mihaela Stănescu, **Poveștile pământului ars**, în revista **Descoperă**)

*sit (arheologic), s.n. – așezare arheologică; loc în care se efectuează săpături arheologice

*terme, s.f., pl. – băi publice la romani

A. Scrie, pe foaia de examen, răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos:

- Formulează câte un enunț în care să precizezi următoarele aspecte din textul dat:
– numele unui împărat de care se leagă istoria locului descris;
– rolul cetății Sucidava în vremea lui Mihai Viteazul. **4 puncte**
- Scrie numele autorului și titlul articolului din care este extras fragmentul dat. **4 puncte**
- Menționează ce parte de vorbire este fiecare dintre cuvintele subliniate din secvența: Pe aceste locuri s-a ridicat așezarea Celei, azi un cartier al orașului Corabia. **4 puncte**
- Precizează funcția sintactică a cuvintelor subliniate din secvența: [...] zidurile din calcar fosilifer și cărămidă romană, dezvelite cu migală de către arheologi, conturează felurile construcției din interiorul cetății. **4 puncte**
- Transcrie fiecare propoziție din fraza următoare, precizând felul subordonatei: *Populației neolitice i-au luat locul dacii, care au înălțat aici una dintre cetățile lor: Sucidava.* **4 puncte**
- Construiește o frază alcătuită din două propoziții în care să existe o propoziție subordonată predicativă, introdusă prin conjuncția subordonatoare să. **4 puncte**

B. Redactează o scurtă narațiune de 80-150 de cuvinte (10-15 rânduri), în care să prezinți o întâmplare reală sau imaginară petrecută în timpul unei excursii la un obiectiv istoric. **12 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

- să relatezi o întâmplare, respectând succesiunea logică a evenimentelor;
- să precizezi două elemente ale contextului spațio-temporal;
- să ai un conținut adecvat cerinței;
- să respecti limitele de spațiu indicate.

Notă! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerințelor nu este obligatorie.

Vei primi 12 puncte pentru redactarea întregii lucrări (unitatea compoziției – 1 p.; coerența textului – 2 p.; registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate conținutului – 2 p.; ortografia – 3 p.; punctuația – 2 p.; așezarea corectă în pagină, lizibilitatea – 2 p.)